

EEN BETER NEDERLAND VOOR MINDER GELD

**HOOFDPUNTEN
VERKIEZINGSPROGRAMMA
SP 2011-2015 IN HELDERE TAAL;
BEGRIJPELIJK VOOR IEDEREEN**

SP.

INHOUD

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

1. INLEIDING 5

Een beter Nederland, voor minder geld

2. ECONOMIE EN GELDZAKEN 7

Zekerheid in een moeilijke tijd

3. DEMOCRATIE EN BESTUUR 9

U moet het zeggen

4. INTEGRATIE 11

Samen de toekomst tegemoet

5. SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID 13

Herstel op een menselijke manier

6. ZORG EN WELZIJN 15

De zorg is geen bedrijf

7. POLITIE EN JUSTITIE 17

Veiligheid is het werk van mensen

8. ONDERWIJS 19

Onderwijs voor iedereen

9. WONEN EN ONZE OMGEVING 21

Zuinig zijn op ons land

10. VERVOER 23

Nederland uit de file

11. KINDEREN, JONGEREN EN GEHANDICAPTEN 25

Mensen die hulp nodig hebben helpen

12. KLIMAAT, LANDBOUW EN DIERENWELZIJN 27

Een schone toekomst

13. CULTUUR, SPORT EN MEDIA 29

Ontwikkelen door te ontspannen

14. BUITENLANDSE POLITIEK 31

Samenwerken met andere landen

15. FINANCIËN VAN DE OVERHEID 33

De juiste beslissingen nemen

16. WOORDENLIJST 35

1. INLEIDING

EEN BETER NEDERLAND, VOOR MINDER GELD

Welke oplossingen heeft de SP voor de crisis in de economie? Welke maatregelen neemt de SP om de zorg in Nederland beter te maken? Welke voorstellen doet de SP om meer mensen aan het werk te krijgen en te houden? Antwoorden op deze belangrijke vragen leest u in dit boekje met duidelijke informatie over hoofdpunten uit het SP-verkiezingsprogramma 2011-2015. In heldere taal, begrijpelijk voor iedereen.

VERKIEZINGEN

De verkiezingen van woensdag 9 juni 2010 zijn erg belangrijk. Misschien wel de belangrijkste verkiezingen sinds lange tijd. Waarom? Omdat Nederland uit de crisis moet komen. Met minder geld, maar op een eerlijke en sociale manier. Waarbij de mensen worden aangepakt die de problemen hebben veroorzaakt. En niet de mensen die er niets aan kunnen doen. U kunt hier over meebeslissen. Door woensdag 9 juni 2010 te stemmen.

JUISTE BESLISSINGEN

De SP is klaar om de juiste beslissingen te nemen voor Nederland. De SP pakt bijvoorbeeld de oorzaak van de crisis aan en laat bankiers, handelaren, managers en aandeelhouders betalen. De SP wil dat sociale voorzieningen blijven, zoals een goede Ziektewet (ZW) en een goede Wet Arbeidsongeschiktheid (WAO). Zodat mensen weer vertrouwen krijgen. In de economie. In sociale voorzieningen. In de toekomst.

EERLIJK EN SOCIAAL

Welke eerlijke en sociale plannen heeft de SP nog meer? Dat leest u de komende pagina's per onderwerp. Wilt u na het lezen van dit boekje graag nog meer informatie? Kijk dan op www.sp.nl. Daar staat een overzicht van alle voorstellen.

Moeilijke woorden en begrippen staan *schuingedrukt*. Ze worden op pagina 35 in een woordenlijst uitgelegd.

2. ECONOMIE EN GELDZAKEN

ZEKERHEID IN EEN MOEILIJKE TIJD

Het gaat slecht met de economie. En dat is onder meer de schuld van een regering die banken met miljarden euro's steunde. Ze maakten de rijken rijker en de armen armer. En lieten bankiers, managers en handelaren jarenlang doen wat ze wilden. Daarom mogen de veroorzakers van de crisis ook de rekening betalen. En niet de burgers die niets hebben misdaan.

VOORSTELLEN SP

- Iedereen die in Nederland woont en werkt krijgt vanaf 65 jaar pensioen via de Algemene Ouderdomswet (AOW). Dat blijft zo. Het maakt niet uit welke nationaliteit iemand heeft. Mensen krijgen wel het recht om na hun 65^e door te werken. Maar ze mogen ook nog altijd stoppen vóór hun 65^e jaar.
- De *ontslagbescherming* blijft bestaan. Werknemers kunnen bijvoorbeeld niet ontslagen worden vanwege hun geloof. Omdat ze lid zijn van een vakbond. Of tijdens een zwangerschap.
- Iemand krijgt minimaal 3 maanden en maximaal 38 maanden een uitkering via de Werkloosheidswet (WW). Dat blijft zo. Hoe lang iemand een WW-uitkering krijgt hangt af van hoe lang iemand heeft gewerkt. De tijd dat iemand een WW-uitkering krijgt wordt niet korter.
- Er komt een speciale belasting voor banken. Het liefst voor alle banken in de wereld. Maar in ieder geval voor banken in Nederland. Zodat zij gaan betalen voor problemen die ze zelf hebben veroorzaakt.

RED AAN HET DOORD

Fred in zijn troonsrede: 'De leze moet takrimpen. Central Onderwijs.'

15 SEPTEMBER 2009

FOTO: BAS STOFFELSEN

3. DEMOCRATIE EN BESTUUR

U MOET HET ZEGGEN

Nederland is een democratie. En in een democratie zijn de burgers de baas. Maar het lijkt wel alsof niemand meer naar de burgers luistert. Vooral als er belangrijke beslissingen worden genomen. Dat moet snel veranderen. De burger moet weer aan de macht komen. Niet bedrijven of mensen met het meeste geld.

VOORSTELLEN SP

- U krijgt meer te zeggen over wat van ons allemaal is. De overheid moet weer zorgen voor goed onderwijs, goed openbaar vervoer, goede zorg en schone energie. Energiebedrijven of het openbaar vervoer worden niet zomaar verkocht. Aan organisaties met het meeste geld.
- U krijgt meer te zeggen over het samenvoegen of splitsen van uw gemeente. Nu gebeurt dat niet. Ook bij belangrijke beslissingen over een buurt wordt niet gevraagd naar de mening van de bewoners. Er moet daarom meer inspraak zijn voor de burgers.
- Leden van het Koninklijk Huis zoals koningin Beatrix, prins Willem-Alexander en prinses Máxima betalen voortaan belasting. Net als iedereen. Leden van het Koninklijk Huis betalen voortaan ook hun privékosten, zoals vakanties.

4. INTEGRATIE

SAMEN DE TOEKOMST TEGEMOET

Tientallen jaren geleden al kwamen mensen uit landen als Turkije, Marokko en Spanje naar Nederland. Om als goedkope arbeidskrachten te werken in Nederlandse fabrieken. Nog steeds komen mensen uit het buitenland naar ons land. Om hier te wonen en te werken. De SP wil dat iedereen goed met elkaar samenleeft. Samen dezelfde taal spreekt. Samen woont. Samen werkt. En samen naar school gaat. Met respect voor elkaar.

VOORSTELLEN SP

- Er mogen geen aparte buurten ontstaan. Buurten waar bijvoorbeeld alleen maar blanke mensen wonen. Of alleen maar donkere mensen. Alleen maar rijke mensen. Of alleen maar arme mensen. Alleen maar jonge mensen. Of alleen maar oudere mensen. Er moeten gemengde buurten én gemengde scholen zijn. Waar jong, oud, arm, rijk, *allochtoon* en *autochtoon* door elkaar loopt.
- Geen discriminatie bij het krijgen van werk. Dat betekent gelijke kansen voor mannen en vrouwen. Gelijke kansen voor jonge en oude werknemers. Gelijke kansen voor mensen met een bepaald geloof. Werkgevers die mensen onterecht voortrekken of afwijzen worden bestraft.

**Bij wie mag ik
straks aankloppen
voor lichter werk?**

5. SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

HERSTEL OP EEN MENSELIJKE MANIER

Zekerheid, dat willen mensen als het slecht gaat met de economie. Zekerheid over hun baan, zekerheid over hun inkomen. Het aantal arme mensen in Nederland moet kleiner worden. En niet steeds groter.

VOORSTELLEN SP

- Het minimumloon moet omhoog. Dat is het bedrag dat iemand minstens krijgt voor werk. Ook alle uitkeringen moeten omhoog. De komende jaren met wel 5%.

Een voorbeeld: nu krijgt iemand van 23 jaar en ouder die fulltime werkt minstens € 1407,60 bruto per maand. Dat moet € 1477,98 bruto per maand worden: € 70,38 per maand meer.

Nog een voorbeeld: nu krijgt een alleenstaande ouder in de bijstand € 909,33 bruto per maand. Dat moet € 954,80 bruto per maand worden: € 45,47 per maand meer.

- *Sociale werkplaatsen* blijven bestaan. Mensen die er werken krijgen een beter loon. Ook de veiligheid op de werkvloer wordt beter. Net als de begeleiding van de medewerkers.
- Voorkom dat mensen schulden maken. En help mensen met geldproblemen bij het aflossen van hun schuld. De overheid heeft de afgelopen jaren gezorgd voor meer armoede in een rijk land als Nederland. Gemeenten moeten vanaf nu dan ook beter hun best doen bij het aanpakken van armoede. Reclames om geld te lenen moeten worden verboden.

**ZORG
GEEN
MARKT**

**DE MARKT MAAKT
MEER KAPOT DAN
JE LIEF IS**

**ZORG
GEEN
MARKT**

**DE MARKT MAAKT
MEER KAPOT DAN
JE LIEF IS**

**CM
kwaliteit en
continuïteit
in zorg**

WMO? Niet zo
maar zo!

**Niet zo
maar zo!**

6. ZORG EN WELZIJN

DE ZORG IS GEEN BEDRIJF

Wat is het belangrijkste in de gezondheidszorg? Uw gezondheid en welzijn natuurlijk. Ziekenhuizen moeten u gezond maken en gezond houden. En niet bezig zijn met het verdienen van geld, waardoor de zorg steeds slechter wordt. Ook in de thuiszorg en de geestelijke gezondheidszorg moet veel veranderen. Minder managers en meer hulpverleners.

VOORSTELLEN SP

- De premie van uw zorgverzekering gaat flink omlaag. U betaalt voortaan een bedrag dat afhankelijk is van uw inkomen. Hoe lager het inkomen, hoe lager de premie. Het verplicht eigen risico van € 165,- per jaar wordt helemaal afgeschaft.
- Er wordt niet bezuinigd op de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ). AWBZ-zorg moet juist beter worden. Nu betaalt iemand in een *AWBZ-instelling* bijvoorbeeld nog veel zelf. Zoals extra drinken. Af en toe iets lekkers om te eten. Of een gezellig uitstapje. Dat moet snel veranderen.

7. POLITIE EN JUSTITIE

VEILIGHEID IS HET WERK VAN MENSEN

De politie zorgt voor onze veiligheid. Hoe meer agenten, hoe veiliger het is. Iedereen wil een veilig gevoel hebben. We moeten daarom investeren in de politie. En wie zich misdraagt, die wordt hard gestraft.

VOORSTELLEN SP

- 1500 extra agenten die vooral op straat opletten. En niet alleen op het politiebureau achter een computer zitten. Er komen meer politieposten. Zodat wijkagenten bewoners beter kunnen helpen.
- Meer aandacht voor slachtoffers van een misdaad. Slachtoffers krijgen bijvoorbeeld hulp als ze een schadevergoeding willen van daders. Slachtoffers worden ook beter op de hoogte gehouden welke straf de dader krijgt.

8. ONDERWIJS

ONDERWIJS VOOR IEDEREEN

Het gaat slecht met het onderwijs in Nederland. Jarenlang heeft de overheid alleen maar geluisterd naar bestuurders in het onderwijs. En onvoldoende naar leraren, studenten en scholieren. Klassen moeten voortaan kleiner. En opleidingen van leraren moeten beter. Zodat hun kennis toeneemt en het onderwijs verbetert.

VOORSTELLEN SP

- Leerlingen met een handicap hebben recht op goed speciaal onderwijs. Deze leerlingen horen niet thuis in een gewone klas, maar hebben extra begeleiding en aandacht nodig.
- *Studiefinanciering* en de basisbeurs blijven bestaan. Studenten uit armere gezinnen krijgen zelfs een extra bedrag. Het collegegeld dat studenten betalen mag niet te veel stijgen. En mbo-studenten krijgen ook een gratis ov-jaarkaart. Net als hbo-studenten en studenten aan de universiteit.

9. WONEN EN ONZE OMGEVING

ZUINIG ZIJN OP ONS LAND

In Nederland wonen veel mensen, op een klein stukje grond. We moeten daarom verstandig omgaan met de ruimte om ons heen. Niet overal huizen bouwen. Maar rekening houden met het landschap. Huurhuizen mogen niet zomaar worden gesloopt. Om er dure koophuizen voor in de plaats te zetten.

VOORSTELLEN SP

- De *hypotheekrenteaftrek* blijft bestaan. Maar in de komende 10 jaar wordt deze wel gekoppeld aan een bedrag van maximaal € 350.000. Hypotheekschuld boven dit bedrag is dan niet meer aftrekbaar van de belasting. De maximale belastingaftrek wordt 42%.
- De huur van een huis van een *woningcorporatie* mag elk jaar niet meer stijgen dan de *inflatie*. De laatste tientallen jaren is dat gemiddeld ongeveer 2% per jaar. En voortaan krijgen ook huurders met een maandelijkse huur tot € 850,- *huurbescherming*.
- De Belastingdienst moet de huurtoeslag beter uitvoeren. Te vaak krijgen mensen verkeerde toeslagen. Te vaak moeten mensen te lang wachten op hun huurtoeslag.

10. VERVOER

NEDERLAND UIT DE FILE

Niemand staat graag in de file. Maar we lossen files niet op door meer wegen te maken. Mensen meer laten betalen voor autorijden is ook geen slimme oplossing. Beter openbaar vervoer is wel een slimme oplossing. De overheid moet hier voor zorgen.

VOORSTELLEN SP

- Beter vervoer met de trein, de bus, de tram en de metro zorgt voor minder files. Dat betekent bijvoorbeeld een goed spoornetwerk en een goed busnetwerk. Zodat treinen en bussen op tijd en vaak rijden.
- Mensen met een handicap mogen gratis parkeren. En er komen meer en ruimere parkeerplekken voor deze mensen. Ook het openbaar vervoer wordt beter bereikbaar voor mensen met een handicap. Het vervoer van gehandicapten, leerlingen en ouderen wordt beter.

11. KINDEREN, JONGEREN EN GEHANDICAPTEN

MENSEN DIE HULP NODIG HEBBEN HELPEN

Bijna 380.000 duizend kinderen groeien in Nederland op in armoede. Elk jaar stoppen 50.000 jongeren met school. We moeten deze kinderen en jongeren helpen. Want ook zij hebben recht op een fijne toekomst. We helpen ook mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische handicap. Zodat ze goed kunnen meedoen in onze samenleving.

VOORSTELLEN SP

- Voor ouders die hulp nodig hebben bij het opvoeden van hun kind moet hulp dichtbij zijn. Vanuit een speciaal buurtcentrum waar ouders de zorg en steun krijgen die ze nodig hebben.
- Er komen meer banen en stageplekken voor mensen met een handicap. Vooral bij de overheid en bij grote bedrijven.
- Websites en diensten van gemeenten, provincies en ministeries moeten toegankelijk zijn voor iedereen. Ook voor mensen met een handicap. Dat betekent bijvoorbeeld duidelijke informatie in begrijpelijke taal. En de mogelijkheid om teksten te laten voorlezen.

12. KLIMAAT, LANDBOUW EN DIERENWELZIJN

EEN SCHONE TOEKOMST

We zoeken goede oplossingen voor de crisis in de economie. Maar we moeten de crisis in de natuur niet vergeten. Het gaat niet goed met ons milieu. Steeds meer boerenbedrijven verdwijnen. We denken niet genoeg aan het welzijn van dieren. En ook de energiebedrijven zijn niet meer van ons, maar van grote buitenlandse bedrijven.

VOORSTELLEN SP

- De overheid moet weer zorgen voor onze energie. We steunen daarom gemeenten die een milieuvriendelijk energiebedrijf willen starten. Kolencentrales, oliecentrales en kerncentrales moeten verdwijnen. Er moet *groene energie* voor terugkomen. Zoals zonne-energie of windenergie.
- We verbieden het mishandelen van dieren. En het fokken van dieren alleen om hun veren of bont te krijgen. We verbieden ook het vervoeren van slachtdieren over lange afstanden. En het jagen op dieren als hobby. In Nederland leven zo'n 450 miljoen dieren voor menselijk gebruik. Zoals koeien voor melk en vlees. Of kippen voor eieren en vlees. Bijna al deze dieren leven in slechte omstandigheden. Bijvoorbeeld veel te veel dieren in te kleine hokken. Dit moet snel stoppen. We moeten weer een diervriendelijk land worden.

13. CULTUUR, SPORT EN MEDIA

ONTWIKKELEN DOOR TE ONTSPANNEN

We leven niet om te werken. Maar we werken om te leven. Na ons werk willen we ons op een prettige manier ontspannen. Door te sporten bijvoorbeeld. Door naar een film of een toneelvoorstelling te gaan. Door een museum of bibliotheek te bezoeken. Of door muziek te maken. Zo ontwikkelen we ons door te ontspannen.

VOORSTELLEN SP

- Iedereen kan gratis naar een *rijksmuseum*. Zoals naar het Van Gogh Museum in Amsterdam. Het Catharijneconvent in Utrecht. Het Rijksmuseum Twenthe in Enschede. Of het museum Volkenkunde in Leiden. Een museum dat geld krijgt van de overheid, moet minstens 1 dag in de week gratis open zijn voor het publiek.
- We moeten bibliotheken blijven steunen. Bibliotheken zijn belangrijke plekken waar mensen elkaar ontmoeten. Buurtbewoners kunnen er een boek of een krant lezen. Of rustig met elkaar praten.
- Minstens 3% van alle ruimte in een wijk is om te sporten of te spelen. Jongeren hebben recht op zo'n plek in hun buurt.

14. BUITENLANDSE POLITIEK

SAMENWERKEN MET ANDERE LANDEN

Landen werken steeds vaker samen. Bijvoorbeeld om iets te doen aan de armoede in Afrika. Bij het helpen van landen die getroffen zijn door een aardbeving of overstroming. Of bij het oplossen en voorkomen van oorlogen tussen landen. Ook Nederland werkt veel samen met andere landen. Goede en duidelijke afspraken zijn dan erg belangrijk.

VOORSTELLEN SP

- We halen direct alle Nederlandse soldaten weg uit Afghanistan. We helpen en ondersteunen de bevolking in het land wel. Maar niet meer met ons leger.
- We maken strenge regels voor wapenhandel. Landen die slecht omgaan met de rechten van mensen krijgen geen wapens. Ook landen waar oorlog dreigt, krijgen geen wapens. Amerikaanse kernwapens die in Nederland worden bewaard, sturen we terug. We stoppen overal ter wereld wapens met *verarmd uranium* te gebruiken.
- We blijven geld geven voor hulp aan de armste landen in de wereld. Het totale bedrag voor ontwikkelingshulp blijft 0,8% van het *bruto nationaal product (bnp)*. De hulp moet wel beter en duidelijker geregeld worden. Minstens 85% van het totale bedrag moet in de arme landen zelf worden uitgegeven.

15. FINANCIËN VAN DE OVERHEID

DE JUISTE BESLISSINGEN NEMEN

Nederland zit in de ergste crisis sinds de Tweede Wereldoorlog. Hierdoor komt er minder belastinggeld in de schatkist van de overheid. Terwijl de overheid juist veel geld heeft uitgegeven om problemen snel aan te pakken. Mensen raakten bijvoorbeeld hun baan kwijt, waardoor de overheid meer uitkeringen moest uitbetalen. De overheid raakte hierdoor zelf diep in de schuld. De overheid moet daarom nu de juiste beslissingen nemen.

VOORSTELLEN SP

- Er moet niet te snel te veel worden bezuinigd. Anders is het risico op een nieuwe crisis erg groot. We moeten rekening houden met het herstel van de economie. Blijkt het herstel erg langzaam te gaan? Dan moeten we even wachten met grote bezuinigingen.
- We moeten flink bezuinigen op ons leger. Op het inhuren van dure adviseurs door de overheid. En op het grote aantal managers in zorginstellingen, het onderwijs en bij de overheid. Er komt wel geld voor betere publieke voorzieningen zoals onderwijs en gezondheidszorg. Er is ook geld om armoede tegen te gaan.
- Mensen met een hoog inkomen betalen meer belasting. Mensen met veel eigen geld betalen ook meer belasting. Het hoge belastingtarief gaat van 52% naar 55%. Bij een inkomen vanaf € 150.000 geldt zelfs een tarief van 65%.
- Nederlandse bedrijven die de belasting ontduiken krijgen een flinke boete. Sommige Nederlandse bedrijven zitten in landen waar ze geen belasting hoeven te betalen. Nederland maakt betere afspraken met deze landen.

16. WOORDENLIJST

ALLOCHTOON

Iemand die woont in een land, maar in een ander land geboren is.

AUTOCHTOON

Iemand die woont in het land waar hij of zij ook geboren is.

AWBZ-INSTELLING

Een verzorgingshuis, een verpleeghuis, een instelling voor mensen met een verstandelijke handicap, een gezinsvervangend tehuis, een woonvorm of een GGZ-instelling.

BRUTO NATIONAAL PRODUCT (BNP)

De totale waarde van alle goederen en diensten die in 1 jaar in 1 land geproduceerd worden. Plus alle inkomsten uit het buitenland.

GROENE ENERGIE

Energie die wordt gemaakt op een manier die niet slecht is voor de natuur.

HUURBESCHERMING

Maatregel die ervoor zorgt dat een huurder niet zomaar op straat kan worden gezet door een verhuurder of eigenaar van een huis.

HYPOTHEEKRENTAFTREK

Een hypotheek is een geldlening om een huis te kopen. De rente over deze lening kan voor een deel worden afgetrokken van de belasting. Zodat de kosten van het hebben van een eigen huis lager zijn.

INFLATIE

Een stijging van de prijzen.

ONTSLAGBESCHERMING

Maatregel die ervoor zorgt dat een werkgever een werknemer niet zomaar kan ontslaan.

RIJKSMUSEUM

Een museum dat volledig wordt betaald door de overheid.

SOCIALE WERKPLAATSEN

Bedrijven waar mensen werken met een handicap.

STUDIEFINANCIERING

Een bedrag van de overheid voor studenten, zodat ze kunnen studeren.

Studiefinanciering bestaat uit verschillende onderdelen. Zoals de basisbeurs en een ov-jaarkaart.

VERARMDE URANIUM

Zeer giftig zwaar metaal dat als afvalproduct ontstaat in de kernindustrie.

WONINGCORPORATIE

Een organisatie die goedkope woningen bouwt, beheert en verhuurt. Een woningcorporatie heeft niet het doel om winst te maken.

Vijverhofstraat 65
3032 SC Rotterdam

T (010) 243 55 55
F (010) 243 55 66
E sp@sp.nl

www.sp.nl